

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÎRE nr. _____

din _____
Chișinău

**Privind aprobarea proiectului de lege pentru ratificarea Acordului
de la Paris, adoptat la 12 decembrie 2015**

Guvernul HOTĂRĂȘTE:

Se aprobă și prezintă Președintelui Republicii Moldova spre examinare proiectul de lege pentru ratificarea Acordului de la Paris, adoptat la 12 decembrie 2015.

Prim-ministru

PAVEL FILIP

PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA

LEGE

**pentru ratificarea Acordului de la Paris,
adoptat la 12 decembrie 2015**

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Art. 1. – Se ratifică Acordul de la Paris, adoptat la 12 decembrie 2015.

Art. 2. – Guvernul va întreprinde măsurile necesare pentru asigurarea realizării prevederilor Acordului nominalizat.

Art. 3. – Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene va pregăti și va remite depozitarului instrumentul de ratificare.

Președintele Parlamentului

Expunere de motive privind oportunitatea ratificării Acordului de la Paris, adoptat pe 12 decembrie 2015, în cadrul celei de-a 21-a Conferințe a Părților la Convenția-cadru a Organizației Națiunilor Unite cu privire la schimbarea climei.

A. Descrierea tratatului

1. Informații generale:

La 12 decembrie 2015, 196 state Părți participante la cea de-a XXI-a Conferință a Părților (COP 21) la Convenția-cadru a Organizației Națiunilor Unite cu privire la schimbarea climei (CONUSC) au adoptat Acordul de la Paris - primul acord universal, cu caracter constrângător, în atenuarea procesului încălzirii globale. Scopul Acordului de la Paris constă în consolidarea reacției globale la amenințarea schimbărilor climatice, în contextul dezvoltării durabile și eforturilor de eradicare a sărăciei, inclusiv prin:

- a) menținerea creșterii temperaturii medii globale cu mult sub 2°C peste nivelele pre-industriale și continuarea eforturilor de limitare a creșterii temperaturii la 1,5°C, deoarece acest lucru ar reduce în mod semnificativ riscurile și efectele schimbărilor climatice;
- (b) creșterea abilității de adaptare la impactul advers al schimbărilor climatice, încurajarea rezistenței la schimbările climatice și dezvoltarea cu emisii scăzute de gaze cu efect de seră, într-un mod ce nu amenință producția; și
- (c) armonizarea fluxurilor financiare cu o evoluție către un nivel scăzut de emisii de gaze cu efect de seră și o dezvoltare rezistentă la schimbările climatice.

Acest Acord va fi implementat pentru a reflecta echitatea și principiul responsabilităților comune dar diferențiate, în lumina diverselor circumstanțe naționale. Acordul este constituit din preambul și 29 articole, și anume:

- Articolele 1 și 2 stabilesc definițiile principale și obiectivele Acordului.
- Articolul 3 prezintă eforturile ambițioase definite în vederea atingerii scopului Acordului. La fel, acesta stabilește că eforturile tuturor Părților vor reprezenta o evoluție în timp, cu recunoașterea nevoii de a susține Părțile care sunt state în curs de dezvoltare în implementarea eficientă a prezentului Acord.
- Articolul 4 stabilește că valoarea maximă globală a emisiilor de gaze cu efect de seră trebuie să fie atinsă cât de curând posibil. Concomitent, este acceptat faptul că pentru țările în curs de dezvoltare atingerea acestui maximum va necesita o perioadă mai îndelungată de timp. Contribuțiile naționale determinate sunt

acceptate ca mecanism de atenuare a emisiilor de gaze cu efect de seră la nivel național. Acest articol la fel stabilește că fiecare Parte comunică contribuția determinată la nivel național odată la cinci ani.

- Articolul 5 încurajează Părțile să stabilizeze nivelul de emisii de gaze cu efect de seră inclusiv prin măsuri de conservare și îmbunătățire a pădurilor.

- Articolul 6 stabilește un mecanism care să contribuie la reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră și să sprijine dezvoltarea durabilă, precum și stabilirea unui cadru pentru abordările care nu se bazează pe principii de piață în implementarea contribuțiilor determinate la nivel național în contextul dezvoltării durabile.

- Articolul 7 stabilește obiectivul global în materie de adaptare, prin întărirea capacității de adaptare, consolidarea rezistenței și reducerea vulnerabilității la schimbările climatice, precum și elaborarea comunicărilor privind adaptarea.

- Articolul 8 consolidează Mecanismul Internațional de la Varșovia pentru Pierderi și Daune asociate Impacturilor Schimbărilor Climatice, care ar contribui la adoptarea unor abordări pentru a ajuta țările vulnerabile să facă față efectelor adverse ale schimbărilor climatice.

- Articolele 9, 10 și 11 reconfirmă obligațiile țărilor dezvoltate de a oferi suport țărilor în curs de dezvoltare pentru reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră și pentru adaptarea la efectele schimbărilor climatice. Mecanismele financiare ale Convenției vor servi drept mecanisme financiare ale Acordului.

- Articolele 12 și 13 stipulează necesitatea cooperării pentru a consolida educația, formarea profesională, sensibilizarea și participarea publicului, precum și accesul public la informații în domeniul schimbărilor climatice și instituirea unui cadru de transparență sporită pentru acțiuni și sprijin.

- Prin articolele 14 – 19 se stabilesc prevederile referitoare la organele instituționale ale Acordului, printre care: Conferința Părților, Comitetul de experți, Secretariatul, Organismul auxiliar pentru consultanță științifică și tehnologică și Organismul auxiliar de aplicare.

- Articolele 20 – 21 stabilesc prevederile privind semnarea, ratificarea, acceptarea, aprobarea, aderarea, intrarea în vigoare Acordului.

- Articolele 22 - 25 stabilesc prevederile privind rezolvarea litigiilor, amendamentele la Acord, adoptarea sau modificare anexelor și dreptul de vot.

- Articolele 26 -29 stabilesc depozitarul Acordului, formularea rezervelor, modalitățile de denunțare a Acordului și textele autentice.

2. Informații privind conținutul tratatului:

Conform prevederilor articolului 2, Acordul de la Paris are ca obiectiv punerea în aplicare a unor noi mecanisme a CONUSC consolidând răspunsul global la amenințarea reprezentată de schimbările climatice, în contextul dezvoltării durabile și al eforturilor de eradicare a sărăciei prin menținerea creșterii temperaturii medii globale cu mult sub 2°C peste nivelurile preindustriale și continuarea eforturilor de limitare a creșterii temperaturii la 1,5°C peste nivelurile preindustriale, recunoscând că astfel s-ar reduce în mod semnificativ riscurile și efectele schimbărilor climatice.

Acordul de la Paris vine să asigure implementarea prevederilor Convenției-cadru a Națiunilor Unite cu privire la schimbarea climei, semnată la Rio de Janeiro în anul 1992, la care Republica Moldova este parte din anul 1995 (Hotărârea Parlamentului Republicii Moldova Nr. 404-XIII din 16.03.95) și substituie Protocolul de la Kyoto (Legea nr. 29-XV din 13.02.2003 pentru aderarea Republicii Moldova la Protocolul de la Kyoto la Convenția-cadru a Organizației Națiunilor Unite cu privire la schimbarea climei). Acordul se încheie pe o perioadă nelimitată și poate fi denunțat printr-o notificare scrisă în adresa depozitarului, după o perioadă de trei ani de la data intrării în vigoare a Acordului pentru partea respectivă.

Conform articolului 22 al Acordului, dispozițiile articolului 15 din Convenție privind adoptarea de amendamente la convenție se aplică *mutatis mutandis* Acordului, astfel orice Parte poate propune amendamente la Acord. Amendamentele la Acord sunt adoptate la o sesiune ordinară a Conferinței Părților Convenției, care servește și ca Conferință a Părților la Acord. Textul oricărei propuneri de amendament la Acord este comunicat Părților de către secretariat, cu cel puțin 6 luni înainte de reuniunea la care acesta este propus spre adoptare. Secretariatul comunică, de asemenea, propunerile de amendament semnatarilor Convenției și, pentru informare, depozitarului.

B. Analiza de impact

1. Informații generale:

Convenția-cadru a Organizației Națiunilor Unite cu privire la schimbarea climei a fost semnată la Rio de Janeiro în anul 1992. Obiectivul principal al Convenției este stabilizarea concentrațiilor gazelor cu efect de seră în atmosferă la un nivel care să împiedice perturbarea antropică periculoasă a sistemului climatic.

Protocolul de la Kyoto reprezintă un instrument legal subsidiar la Convenție, adoptat la 11 decembrie 1997 la Kyoto, Japonia. Principala caracteristică a Protocolului de la Kyoto este stabilirea angajamentelor ferme de reducere a emisiilor față de anul de bază (1990) în prima perioadă de angajament, respectiv 2008-2012, pentru țările industrializate.

Protocolul de la Kyoto a intrat în vigoare pe plan internațional la data de 16 februarie 2005.

În cadrul primei perioade de angajament a Protocolului de la Kyoto, respectiv 2008-2012, majoritatea Statelor Membre și-au asumat o țintă de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră cu 8% față de anul de bază 1989.

A doua perioadă de angajament sub Protocolul de la Kyoto a fost stabilită prin prevederile „Amendamentului de la Doha” și vizează intervalul 2013 – 2020. Pentru cea de a doua perioadă de angajament a Protocolului de la Kyoto, UE și-a luat angajamentul de a reduce emisiile cu 20% în perioada 2013-2020 față de 1990.

Republica Moldova a ratificat Protocolul de la Kyoto la 13 februarie 2003. Nefiind țară inclusă în anexa nr. I a Convenției, Republica Moldova nu a avut angajamente de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră în prima perioadă de angajament (2008-2012) a Protocolului de la Kyoto.

În Planul de acțiune de la Bali, adoptat la a 13-a Conferință a Părților la CONUSC (2007), țările în curs de dezvoltare au convenit să elaboreze și să implementeze acțiuni de atenuare adecvate la nivel național (în engl.: NAMA – National Appropriate Mitigation Actions), în contextul dezvoltării durabile, sprijinite prin intermediul transferului tehnologic, finanțare adecvată și acțiuni de consolidare a capacităților.

La Conferința a 15-a a Părților, care a avut loc la Copenhaga în decembrie 2009, a fost aprobată o declarație politică privind susținerea limitării încălzirii globale către anul 2100 mai puțin de 2°C comparativ cu nivelul preindustrial. Această declarație a primit denumirea de „Acordul de la Copenhaga” și reafirmă aspectele de dezvoltare în contextul schimbărilor climatice, inclusiv prin intermediul implementării Strategiilor de Dezvoltare cu Emisii Reduse (în engl.: LEDS – Low Emissions Development Strategies).

Conferința a 16-a a Părților la CONUSC, care a avut loc la Cancun în decembrie 2010, a adoptat Acordul de la Cancun, care încurajează țările în curs de dezvoltare să pregătească Strategii de Dezvoltare cu Emisii Reduse în contextul dezvoltării durabile și să întreprindă acțiuni de atenuare adecvate la nivel național.

Prin Acordul de la Cancun „se conștientizează că stoparea schimbărilor climatice necesită o schimbare de paradigmă spre construirea unei societăți cu emisii reduse de carbon, care oferă oportunități substanțiale și asigură o creștere economică continuă și o dezvoltare durabilă”.

În conformitate cu obligațiunile față de CONUSC, Republica Moldova a elaborat și a prezentat către cea de-a 21 Conferință a Părților la Convenția-cadru a Organizației Națiunilor Unite cu privire la Schimbarea Climei, care a avut loc în decembrie 2015, la Paris, documentul ”Contribuția Națională Determinată Intenționată” (CNDI) pentru noul Acord Climatic de la Paris.

La 12 decembrie 2015, 196 state Părți participante la cea de-a XXI-a Conferință a Părților (COP 21) la Convenția-cadru a Organizației Națiunilor Unite cu privire la schimbarea climei au adoptat Acordul de la Paris, care are drept scop limitarea creșterii temperaturii medii globale sub 2°C, începând cu anul 2020.

Articolul 4 al Acordului prevede atingerea cât mai repede posibil a valorii maxime globale a emisiilor de gaze cu efect de seră și luarea de măsuri privind reducerea rapidă a acestora în conformitate cu cele mai bune cunoștințe științifice disponibile. În acest scop fiecare parte pregătește, comunică și menține contribuții succesive, determinate la nivel național, pe care intenționează să le atingă. Acestea vor reprezenta o evoluție față de contribuția curentă a părții, determinată la nivel național, și va reprezenta cel mai ridicat nivel de ambiție posibilă. De asemenea, țările cel mai puțin dezvoltate pot să elaboreze și să comunice strategiile, planurile și acțiunile pentru o dezvoltare cu un nivel redus de emisii de gaze cu efect de seră care să reflecte circumstanțele lor speciale.

Astfel, Contribuția Națională Determinată Intenționată a Republicii Moldova este orientată spre *reducerea necondiționată*, către anul 2030, a emisiilor totale naționale de gaze cu efect de seră nete, cu nu mai puțin de 67% comparativ cu nivelul anului 1990, în susținerea efortului global privind menținerea tendinței de creștere a temperaturii medii globale către anul 2100, în limita de până la 2°C. Obiectivul de reducere a emisiilor ar putea crește până la 78% *în mod condiționat* – în conformitate cu un acord global, care ar aborda teme importante, așa ca resursele financiare cu costuri reduse, transferul de tehnologii și cooperarea tehnică, accesul la toate în măsură corespunzătoare cu provocările schimbării globale a climei.

Ținte intermediare au fost stabilite pentru anii 2020 și 2025 și prevăd reducerea emisiilor totale naționale de gaze cu efect de seră cu nu mai puțin de 65% (până în 2020) și respectiv 69% (până în 2025) comparativ cu nivelul anului de referință (1990), aceste ținte putând fi majorate în condițiile prezenței unui suport financiar mai considerabil prin intermediul mecanismelor internaționale de atenuare planificate a fi elaborate și aprobate în cadrul CONUSC.

2. Aspectul politic, cultural și social:

Acordul de la Paris cu privire la schimbările climatice are o importanță majoră pentru consolidarea eforturilor țărilor lumii pentru a realiza măsurile necesare la nivel național, regional și global de reducere a încălzirii globale, de diminuare a efectelor acesteia și diferențiere a responsabilităților țărilor dezvoltate și a țărilor în curs de dezvoltare. Semnarea acestui Acord de către Republica Moldova va contribui la implementarea:

- subcapitolului „Schimbări climatice” din documentul final „Viitorul pe care îl dorim”, aprobat la Conferința ONU privind Dezvoltarea Durabilă (RIO+20) și adoptat de către Adunarea Generală a ONU la ședința plenară a 123-a din 27 iulie 2012;
- Obiectivul nr. 13 din Obiectivele de Dezvoltare Durabilă adoptate în 2015;
- prevederile Capitolului 17 „Acțiuni climatice” din Acordul de Asociere RM – UE;
- Deciziei 1/CP.21 a COP 21 a CONUSC privind adoptarea Acordului de la Paris;
- Strategiei Republicii Moldova de adaptare la schimbarea climei până în anul 2020 și a Planului de acțiuni pentru implementarea acesteia aprobată prin HG nr. 1009 din 10.12.2014;
- Strategiei de dezvoltare cu emisii reduse, aprobate în ședința Guvernului din 14.12.2016.

3. *Aspectul economic și de mediu:*

Republica Moldova, fiind o țară preponderent agrară, este direct influențată de tendințele la nivel global în materie de schimbări climatice, atât sub aspect economic, cât și domeniul factorilor de mediu. Ținând cont de obiectivul Acordului, semnarea și respectiv, ratificarea și implementarea ulterioară a acesteia va avea un efect pozitiv asupra mediului și asupra dezvoltării durabile a țării, inclusiv:

a. Deschiderea accesului la finanțarea „start rapid”, precum și la finanțarea pe termen lung a acțiunilor sprijinite, inclusiv pentru a pregăti studii de fezabilitate, evaluări tehnice și documentația de proiect pentru acțiunile prioritare de atenuare adecvate la nivel național.

b. Țara noastră va deveni eligibilă pentru finanțare din fondurile internaționale destinate reducerii emisiilor de gaze cu efect de seră (Fondul Verde pentru Climă, Fondul Strategic pentru Climă, etc.), mărin­d astfel fluxul de investiții externe, diminuând riscul investițional, echilibrând finanțarea din partea sectorului privat și reducând semnificativ costul proiectelor.

c. Se vor intensifica relațiile de colaborare bilaterală între UE și Republica Moldova, între potențialii cumpărători și vânzatori reprezentând o piatră de temelie în strategia UE față de piețele internaționale „de plăți”. Vor fi recunoscute creditele Mecanismului Dezvoltării Nonpoluante (MDN) generate în țară după anul 2018 și în cadrul schemei de comercializare a reducerilor de emisii a Uniunii Europene, vor spori posibilitățile de accesare a finanțării de la statele membre UE prin

mecanismul de finanțare rapidă, precum și din fondurile climatice gestionate de UE.

d. Resursele Fondului Global pentru Mediu vor deveni mai accesibile pentru proiectele care vizează atenuarea fenomenului schimbărilor climatice.

e. Obținerea suportului pentru a extinde capacitatea de producere a energiei regenerabile prin implementarea acțiunilor de atenuare creditabile.

4. Aspectul normativ:

Acordul de la Paris este compatibil cu prevederile Constituției Republicii Moldova, cu Carta ONU, cu alte tratate în vigoare pentru Republica Moldova, cu angajamentele Republicii Moldova asumate la nivel internațional și regional.

Totodată, menționăm, că în scopul ajustării direcției de dezvoltare a Republicii Moldova spre o economie cu emisii reduse de carbon și a realizării Țintelor CNDI printr-o dezvoltare durabilă verde, bazată pe prioritățile socio-economice de dezvoltare a țării, a fost elaborată Strategia dezvoltare cu emisii reduse a Republicii Moldova până în anul 2030 care conține un set de măsuri ce vor contribui la reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră, la cuantificarea reducerii corespunzătoare a emisiilor pentru fiecare măsură, precum și cerințele financiare față de implementarea acestora. În scopul implementării prevederilor Strategiei a fost elaborat Planul de acțiuni pentru implementarea Strategiei de dezvoltare cu emisii reduse a Republicii Moldova până în anul 2030.

Măsurile propuse în Planul de acțiuni al Strategiei includ acțiuni de atenuare adecvate la nivel național, așa cum este prevăzut pentru Părțile Semnatare neincluse în anexa nr. I la Convenția-cadru a Organizației Națiunilor Unite cu privire la schimbarea climei.

Republica Moldova este o țară extrem de vulnerabilă la impacturile adverse ale schimbării climei. Pe parcursul ultimilor 127 de ani în Republica Moldova s-au înregistrat schimbări ale temperaturilor și precipitațiilor medii. Țara a devenit mai aridă, creșterea temperaturii medii anuale constituind peste 1,0°C. Costurile socio-economice ale schimbării climei asociate cu calamitățile naturale precum secetele și inundațiile sunt semnificative. Însă, ca rezultat al schimbării climei, se anticipă că intensitatea și frecvența acestora va spori. Strategia Republicii Moldova de adaptare la schimbarea climei până în anul 2020 și Planul de acțiuni pentru implementarea acesteia prevăd următoarele:

1) Crearea până în anul 2018 a cadrului instituțional în domeniul schimbărilor climatice, care să asigure implementarea eficientă a măsurilor de adaptare la nivel național, sectorial și local;

2) Crearea până în anul 2020 a unui mecanism de monitorizare a impactului schimbărilor climatice, a vulnerabilității sociale și economice asociate acestor schimbări și de gestionare a informației privind riscurile și dezastrele climatice;

3) Asigurarea dezvoltării rezilienței climatice prin reducerea cel puțin cu 50% a vulnerabilității către riscurile climatice către anul 2020 și facilitarea adaptării la schimbarea climei în șase sectoare prioritare.

Planul de acțiuni pentru implementarea Strategiei Republicii Moldova de adaptare la schimbarea climei (SASC) până în anul 2020 este considerat ca fiind 1-ul Plan Național de Adaptare (PNA) în conformitate cu cerințele CONUSC. SASC prevede că progresele realizate în adaptarea la schimbarea climei vor fi evaluate periodic, iar în perioada post-2020 se vor elabora și realiza PNA-uri și Planuri de Adaptare de Sector (PAS-uri) la fiecare 4 ani.

Articolul 7 a Acordului de la Paris recunoaște faptul că adaptarea este o problemă globală cu care se confruntă toți, cu dimensiuni locale, subnaționale, naționale, regionale și internaționale și care este o componentă cheie și o contribuție la răspunsul global pe termen lung la schimbările climatice pentru protejarea oamenilor, a mijloacelor de subsistență și a ecosistemelor, luând în considerare nevoile urgente și imediate ale Părților state în curs de dezvoltare care sunt în special vulnerabile la efectele adverse ale schimbărilor climatice.

Acordul de la Paris expres prevede că Părțile, state în curs de dezvoltare, vor primi sprijin internațional continuu și îmbunătățit pentru implementarea măsurilor de adaptare la schimbarea climei.

5. Aspectul instituțional și organizatoric:

Conform articolului 16 al acordului, Conferința părților Convenției, organul suprem al Convenției, servește drept reuniune a părților Acordului. Prima sesiune a Conferinței părților care servește drept reuniune a părților la Acord este convocată de către secretariat în același timp cu prima sesiune a Conferinței părților care este programată după data intrării în vigoare a Acordului. Sesiunile ordinare ulterioare ale Conferinței părților care servește drept reuniune a părților la Acord se desfășoară în același timp cu sesiunile ordinare ale Conferinței părților, cu excepția cazului în care se decide altfel de către Conferința părților care servește drept reuniune a părților la Acord.

Secretariatul stabilit prin articolul 8 din Convenție servește drept secretariat al Acordului. Alte organisme de implementare a Acordului sunt organismul auxiliar pentru consultanță științifică și tehnologică și organismul auxiliar de aplicare, stabilite prin articolele 9 și 10 din Convenție servesc drept organism auxiliar pentru consultanță științifică și tehnologică și, respectiv, drept organism auxiliar de aplicare ale Acordului.

La nivel național, Ministerul Mediului este organul responsabil de realizarea prevederilor Protocolului de la Kyoto la Convenția-cadru a Organizației Națiunilor Unite cu privire la schimbarea climei (Legea nr.29 din 13.02.2003 pentru aderarea Republicii Moldova la Protocolul de la Kyoto la Convenția-cadru a Organizației Națiunilor Unite cu privire la schimbarea climei). La nivel tehnic implementarea acestor prevederi este asigurată de către Comisia Națională pentru implementarea și realizarea prevederilor Convenției-cadru a Organizației Națiunilor Unite pentru Schimbarea Climei, precum și a mecanismelor și prevederilor Protocolului de la Kyoto (în continuare, Comisia Națională), creată prin Hotărârea Guvernului nr. 1574 din 26.12.2003.

În scopul asigurării unei reprezentanțe de nivel mai înalt a ministerelor și partenerilor cheie și extinderii atribuțiilor, care să acopere și procesul de implementare a activităților de atenuare adecvate la nivel național, precum și implementarea prevederilor Acordului, componența nominală a Comisiei Naționale, Hotărârea Guvernului menționată va fi reactualizată după ratificarea Acordului de la Paris.

Ratificarea Acordului nu implică măsuri organizatorice suplimentare. Fiind un tratat în domeniul protecției mediului implementarea prevederilor acestuia va fi pusă în sarcina Ministerului Mediului, prin desemnarea unei persoane responsabile de coordonarea implementării. Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene va pregăti și va remite depozitarului instrumentul de ratificare.

6. Aspectul financiar:

Conform prevederilor articolului 9 al Acordului, Părțile care sunt țări dezvoltate furnizează resurse financiare pentru sprijinirea părților care sunt țări în curs de dezvoltare, atât pentru reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră, cât și pentru adaptarea la efectele schimbărilor climatice în continuarea obligațiilor existente ale acestora în temeiul Convenției. Astfel, devenind Parte la Acord, Republica Moldova va avea acces la fondurile oferite de către mecanismele financiare ale Acordului și ale Convenției, oferindu-i-se astfel posibilitatea de realizare a Contribuției Naționale Determinate Intenționate.

Pentru atingerea țintei condiționate de 78% reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră către anul 2030 comparativ cu nivelul anului 1990, va fi necesară o susținere financiară internațională adecvată, echivalentă cu aproximativ 4,9-5,1 miliarde dolari SUA sau circa 327-340 milioane dolari SUA anual în perioada 2016-2030. Această susținere va fi adăugătoare alocațiilor interne, care vor acoperi costurile de reducere necondiționate. Aceast suport va permite de a ajusta traiectoria de dezvoltare a Republicii Moldova spre o economie cu nivel redus a emisiilor de carbon, orientate spre decuplarea treptată a emisiilor de GES de creșterea economică, ceea ce va asigura un nivel decent de trai a populației țării, în

perspectiva PIB-ului real către anul 2030 egal cu circa 4483 dolari SUA pe cap de locuitor. După cum s-a menționat mai sus, de rând cu susținere financiară internațională pentru acoperirea costurilor de reducere, Republica Moldova va avea nevoie de asistență și în formă de transfer de tehnologii și fortificare a capacităților. Acest suport Republica Moldova îl va putea obține prin intermediul mecanismelor financiare a Acordului de la Paris după ratificarea acestuia.

7. Aspectul temporar:

La nivel global, prevederile Acordului intră în vigoare în a treizecea zi de la data la care cel puțin 55 de părți la Convenție, reprezentând în total cel puțin o proporție estimată de 55% din emisiile totale la nivel mondial de gaze cu efect de seră, și-au depus instrumentele de ratificare, acceptare, aprobare sau aderare. Astfel, în octombrie 2016 aceste condiții au fost întrunite, Acordul intrând în vigoare la data de 4 noiembrie 2016.

Oricând după trei ani de la data intrării în vigoare a Acordului pentru o parte, respectiva parte poate să îl denunțe printr-o notificare scrisă adresată depozitarului. Orice astfel de denunțare intră în vigoare după expirarea unui termen de un an de la data primirii de către depozitar a notificării denunțării sau la o dată ulterioară specificată în notificarea de denunțare.

Fiecare parte comunică, la fiecare cinci ani, contribuția determinată la nivel național în conformitate cu Decizia 1/CP.21 și cu orice decizie relevantă a Conferinței părților care servește drept reuniune a părților la Acord și este informată cu privire la rezultatele evaluării la nivel global menționată la articolul 14 a Acordului.

C. Analiza oportunității ratificării:

Adoptarea acordului climatic a avut loc după 2 săptămâni de negocieri, desfășurate în cadrul celei de-a XXI-a Conferințe a Părților (COP 21) la Convenția – cadru a Organizației Națiunilor Unite cu privire la schimbarea climei. În perioada 30 noiembrie – 12 decembrie 2015, au fost prezenți la Paris în jur de 150 de șefi de state și de guverne și peste 25.000 de delegați oficiali ai guvernelor, ai organizațiilor interguvernamentale, ai agențiilor ONU, ai ONG-urilor și ai societății civile.

Republica Moldova a fost reprezentată la COP21 la cel mai înalt nivel. Delegația țării noastre a fost condusă de către Dl. Nicolae Timofti, președinte al Republicii Moldova.

După adoptarea textului Acordului, acesta a fost deschis spre semnare și ratificare, acceptare sau aprobare de către state și organizații de integrare economică regională ce sunt Părți la Convenție.

De menționat este faptul că în ziua deschiderii acestuia pentru semnare, la 22 aprilie 2016 Acordul a fost semnat de către 175 de țări, în cadrul unei ceremonii formale organizate la sediul Națiunilor Unite de la New York.

Pe data de 21 septembrie 2016, la sediul ONU la New York, în cadrul ceremoniei anuale a ONU „2016 Treaty Event”, Dl Pavel Filip, Prim-ministru al Republicii Moldova, a semnat Acordul de la Paris, confirmând astfel aderenta Republicii Moldova la aspirațiile globale de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră.

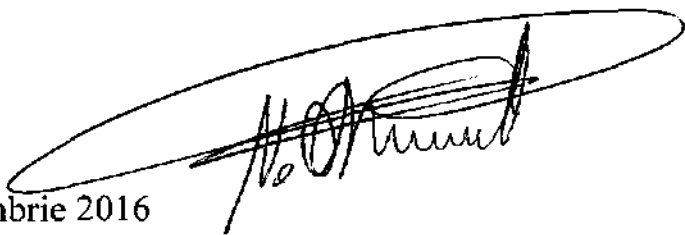
La data de 4 noiembrie 2016, la 30 de zile de la data când cel puțin 55 de state Parte la Convenție, care însumează cel puțin 55% din totalul emisiilor globale de gaze cu efect de seră, au depozitat instrumentele de ratificare, acceptare, aprobare sau accedere, Acordul de la Paris a intrat în vigoare.

În concluzie, reieșind din importanța consolidării capacităților Republicii Moldova în domeniul dezvoltării cu emisii reduse și adaptării la schimbările climatice, considerăm oportună ratificarea Acordului de la Paris la Convenția-cadru a Organizației Națiunilor Unite cu privire la schimbarea climei, semnat de către Republica Moldova la 21 septembrie 2016 la New York.

Ministru

Valeriu MUNTEANU

26 decembrie 2016

A large, stylized handwritten signature in black ink, likely belonging to Valeriu Munteanu, is written over the date and extends upwards into the signature line.